گاگەش ئەم دەفتەرەی تایپ کردۆتەوە

هۆنراوە

مارف ئاغایی

www.gagesh.com

کەریم دانشیار

مانەوە

ئەم خۆشەویستە دڵڕەقە عیشق پەرەوەی
نە دەتوانم وەکوو کیژێک بیخەمە پاشتەرکی ئەسپ و
لە ژێر سایەی زێڕوەشانی تریفەی مانگەشەوێکدا
هەڵیگرم ،
نە دەشتوانم هەرگیز دڵی لێ بەردەم و
خۆم گیرۆدەی کۆلکە زێڕینەی شوێنێکی دیکە بکەم
ناوی : خاکە .
ئەم دەیایەی
نە دەتوانم لە جامی چاوەکانمدا ڕایگوێزم و
نە دەشتوانم لە دووری ئەو
لە ئۆقیانووسی هیچ شوێنێکی دیکەدا قومە ئاوێک
بخۆمەوە
ناوی : خەڵکە.

من دەزانم دارستانی هەموو شوێنێک
جریوەی گەرمی چۆلەکە و
ڕووباری هەموو وڵاتێک
دەنگی تاڤگە و ڕەنگی کەف و پێچ و پەنای ڕێگەی بەرد و
دەریای هەیە

بەڵام چ بکەم لێرە نەبێ
نە گوێم چاکیان دەبیسێت و
نە چاوم چاکیان دەبینێ و
نە گیانم چاکیان هەست دەکا .
1375 ی هەتاوی

تەنیا

چەند ڕۆژێکە کوڵی گریانێکی خەستم هەڵگرتووە و
هیچ دڵپڕێک ،

چەند مانگێکە گەرووم پڕە لە ئاواز و
هیچ بیسەرێک ،

چەندساڵێکە دیوانم پڕە لە شیعر و
هیچ خوێنەرێک ،
نادۆزمەوە
کە فرمێسک و ئاواز و شیعرم جێ بێڵم .

1357 ی هەتاوی

داوا

کاتێک شیعری خۆشەویستی تۆ دەنووسم
ـ دەست بە تکا ـ

وشە دوای وشە چاوەڕێن
دە پێم بڵێ ئەمن کامیان هەڵبژێرم :
خاک ، نیشتمان ، وڵات یا زێد ؟

کاتێک فکری دوور بوون لە باڵای تۆ دەکەم
ـ دەست بە تکا ـ

یەک بە دوای یەکدا چاوەڕێن
دە پێم بڵێ ئەمن کامیان بەجێ بێڵم :
ژان و ئازار یا دەرد و ئێش ؟

1375 ی هەتاوی

گومان

دار ڕەنگە بتوانێ بڵێ
چەند فرمێسکی زەردی گەڵا
لە چاوانی هەڵوەریون .

هەور ڕەنگە بتوانێ بڵێ
چەند پەپوولەی سپی بەفر
لە چاوەکانی فڕیون .

نا ، نا ، تۆ ناتوانی بڵێی
کە چەندە داری ئاواتت
گەڵایان لێ هەڵوەریوە .
چەندە هەوری چاوەڕوانیت
فرمێسکیان لێ باریوە .

1375 ی هەتاوی

بەڵێن

ئەگەر ڕووبار ،
گەڵای تەرمم هەتاکوو نێو دەریا ببا ؛
من ئامادەی هەڵوەرینم .

ئەگەر ئاسمان ؛
مەلی ڕوحم تا ئەوپەڕی بێ کۆتایی ڕێگا بدا ؛
من ئامادەی هەڵفڕینم .

من ئامادەی تووانەوەم

هەڵمی لەشم دەباوەشی دا ڕاگوێزێ :
ئەگەر هەور .

1375 ی هەتاوی

خەون

لەم مێژووە پڕ دووکەڵە
چۆن دووکەڵی ماڵ سووتان و تۆپ باران و کیمیاباران

لەنێو ئەم ڕووبارە لێڵە
چلۆن ئاو و فرمێسک و خوێن
لە یەم جیا دەکرێتەوە ؟

تۆ لە نێو خەونی ژیاندا دەخولێیتەوە !

1375ی هەتاوی

ناسنامە

ڕەشترین قولەی ئەفریقام .

بۆچی بەمن پێدەکەنی خۆ ڕەنگم نا :
باسی بەختم دەکەم بەختم .

تەنیاترین مرۆڤی نێو قەرەباڵغی ئەم دونیایەم :
باسی رۆحم دەکەم رۆحم .

بیکەسترین لەدایک بووی سەر ئەم خاکەم .
دە بەس قاقام بۆ بکێشە :
باسی شیعرم دەکەم شیعرم .

1375 ی هەتاوی

تینوو

چۆن بەو شەپۆلە ویشکانەی
رۆحی ئاویان لێ دزراوە
تینوایەتیمان بشکێنین ؟

چۆن بەو ئاورە بێ گرفانەی
کە گەرمایان پێ نەماوە
لەم قالبە سەهۆلینە بێینە دەرێ ؟

ئەرێ دایە
بۆچی هەموو ئاوەکانی ئەم دنیایە
بە قەد ماچێکی سەردەمی منداڵی تۆ
تینوایەتیم ناشکێنن ؟

بۆچی ئاورەکانی ئیمڕۆ
گەرمایی دوێنێی
دەستەکانی تۆیان نییە ؟
دایە دایە سەر هەڵدەگرم
مەڵێ بۆ کوێ
سەرهەڵگرتن شوێنێکی تایبەتی نییە.
هەر دێمەوە
مەڵێ کەنگێ
گەڕانەوە
کاتێکی تایبەتی نییە .

1357 هەتاوی

تراویلکە

بە تینوایەتی خۆم ڕادێم :
ئەگەر سەمای بریقەداری تراویلکەکان لێم گەڕێن.

لە تەنیاییمدا دەپشکوێم :
ئەگەر هەناسەی پاییزی ئەم ئاشنا نامۆیانەم
لێ دوور کەوێ .

هەر بەیادی تۆوە دەژیم ئەی ئازادی :
ئەگەر یادە تاڵەکانی ڕۆژانی نێو زیندانەکان
دەست لە ئازارم هەڵگرن !

1374 ی هەتاوی

پۆڵا

پۆڵایە پۆڵا
ـ بەرز و یەکپارچە ـ
ئەم دارە ناسک و
کورت و ڕاڕایە
لە پێش چاوانی بێ گوناهی تۆ :
مەلی نێو قەفەس .

1374 ی هەتاوی

پرسیار

ئەوە کێ بوو
بەردی گرتە ئاوێنەی نێوچاوانی من
چرژی تێ خست ؟

ئەوە کەنگێ وەرز گۆڕا
تووکی سەرم
لە داری بەژنم هەڵوەری
گەڵا ، گەڵا ؟
ئەوە لە کوێ
زەریا دڵی وەکوڵ هات و
لێرە هەور
بەسەر باڵای منا گریا ؟

1372 ی هەتاوی

خەو

ئەی ـ چاو ـ ە کانم ،
من بێشکەی سەرم
تاکەی ڕاژێنم ؟
سواری سەربالّی کام خەیالّتان کەم
ئێوە بنوێنم ؟
هەرچەند ئەزانم
کە بای هەناسەم
تۆزی خەرمانی خەمی دەروونم
بۆ ئێوە دێنێ ،
بەلاّم گوێ بدەنە
ئاهەنگی دلّی ماندووم کە دەلّێ :
" هەی لایە لایە ، ڕۆلّە لای لایە
دە بنوون درەنگە، بۆچ خەوتان نایە."

1372ی هەتاوی

دڕدۆنگ

هەورەکان بە یەکدا نادا :
نەک برووسکە بیسووتێنێ .

بێ بارانەش :
تینوایەتی دەیخنکێنێ !

1371 هەتاوی

بەهار

ئەی خونچەی دەمت
تاقانە خونچە :
لە پاییزیشا شکۆفە دەکا .
ئەی گوڵی کوڵمت
تاقانە گوڵێک :
لە زستانیشا
سووری شەڕابی .

ئێستا چ وەرزە ؟
لێم نادیارە
هەرکات کە خونچەی دەمی تۆ پشکووت
بۆ من بەهارە .

1370 ی هەتاوی

خۆشەویست

ئاسمان بە قەد من
ئەستیرەکانی خۆش ویستبایە
هیچ ئەستێرەیەک
دانەدەڕژا .

زەریا بە قەد من
ماسی یەکانی خۆش ویستبایە
هەرگیز دەنووکی ماسیگرەکان
نەدەبوونە تابووت.

چیا بە قەد من بەفری خۆش ویستبا
یا هەر چوار وەرزان بەفری دەماوە
یا خۆیشی لەگەڵ ئەوا دەتواوە.
بەڵام داخەکەم
ئاواتم : ئاسمان، زەریا و چیایە
خویشم : ئەستێرە و ماسی و بەفرم .

1370 ی هەتاوی

وێنە

هەور : کامێرا
برووسکە : فلاش
نم نمەی باران :

بۆ شوشتنەوە و
دڵی منیش : قاپ .

ئا.....ی نیشتمانم ،
هەتا یەک چرکە
بۆ لێوەکانت
بزە قەرز کە .

1370 ی هەتاوی

نـامۆ

مـەلـەی زەریا
ژیانـی نێو دارستان و
هـەڵگـەڕانـی قـەدی چیا
چـەنـدە سـەخـتـە :

زەریا ، دڵۆپ
دارستان ، دار
چیا، گاشـە
دەبـوغزێنـێ .

1386 ی هـەتـاوی

شۆڕەبی

ڕووبارێک بوو... ساڵیانی ساڵ ... لە ئاوێنەی
ڕوخساریدا
بسکی شۆڕەبییەکی دەشوشت .

ڕۆژێک ڕووبار ... لە شۆڕەبی بە ڕقدا چوو ....
تووڕەبییەکەی بوو بە لێڵاوێکی سوور و
ڕەنگی سەوزی بسکەکانی لە خۆی هاڵاند.
کە شۆڕەبی پرسیاری کرد :
بۆ لێم تووڕەی ؟!
وتی کاتێ قەمچییەکەی ڕەشەبای دڕ
لە بەژنی دارستان هاڵا
تۆ لە ترسا
بە سەرشۆڕی دوش دامابووی .

کە ئەمەی وت ... گەردەلوولێک هەڵیکرد و
شۆڕەبییەکە خۆی وێک هێنا

لە نەکاو دا
وەک دەروێشێکی جەزم بوو
پرچی بەسەرشانی دادا
ڕووبارەکە کەوتە لەرزە :
کاتێ دیتی کە نێو دڵی شۆڕەبییەکە
لانی شێرێکی سەربەرزە .

1368 ی هەتاوی

سێ هەنگاو تا مەرگ

خەونووچکە کایەی پێدەکا :
وەک چۆن ڕێبوار
لکی دارێ
بەرەو زەوی ڕادەکێشی و
لە نەکاوا بەری دەدا .

شەو قاقا بەم پێدەکەنێ :
وەک چۆن لمی قەراغ زەریا
بە دوا پەلەقاژەی شەپۆل.

مردن دەرگای دەکاتەوە :
وەک چۆن گورگێکی برسی
بۆ نێچیرێ
زار لەبەریەک دەباتەوە .

1368 ی هەتاوی